

Ústava 9. května, její příprava a realizace.

- příprava v ústavním výboru ÚNS, sbor expertů, Kubešův návrh, důsledky „Února“
- *12 základních článků + *tradiční materie /práva a povinnosti občanů, jednokomorové NS, vláda a ministerstva, soudy, SNR a Sbor pověřenců, územní správa (národní výbory) a soudy/ + *hospodářské zřízení
- záruka soukromého vlastnictví v mezích znárodnovacích předpisů
- řada novelizací, zejména vyčlenění prokuratury ze soudní soustavy (1952), fungování národních výborů (1954), rozšíření pravomocí slovenských orgánů (1956)

Vývoj veřejné správy 1948 – 1989 (národní výbory).

- zákon o krajském zřízení = zrušení zemí (základní struktura: místní, okresní a krajské NV)
- upraveny v ústavách a navazujících zákonech
- voleny občany z kandidátky Národní fronty (vyšší stupně do roku 1954 v nepřímých volbách)
- zmenšení obvodů okresních a krajských národních výborů v roce 1960

Vývoj justice 1948 – 1992.

- zákon o zlidovění soudnictví (soudci z lidu, nová soustava soudů) a ústavy
- soudy obecné a zvláštní; zrušen nejvyšší správní soud (1950), zřízen Státní soud, krátce fungovaly soudružské soudy (přelom 50. a 60. let; nepovažovaly se za součást soudní soustavy) a místní lidové soudy (v šedesátých letech)
- rozhodování v senátech (samosoudci podle zákona o přečinech z roku 1969)
- soudci voleni, zásahy do nezávislosti soudů
- ústavní soud (v úst. zákoně o československé federaci, konstituován až po listopadu 1989)

Ústava z roku 1960

- konstatování, že byl vybudován socialismus (ČSSR)
- nejvyšší orgány obdobně jako v roce 1948 (ale zrušen Sbor pověřenců)
- vedoucí úloha KSČ
- garantovala státní, družstevní a osobní vlastnictví a soukromé vlastnictví, pokud neslouží „vykořisťování člověka člověkem“
- v roce 1968 z podstatné části změněna ústavním zákonem o československé federaci, opakovaně pak po listopadu 1989

Federalizace republiky.

- důsledek tzv. obrodného procesu v roce 1968
- Česká národní rada (vznikla v procesu přípravy federace jako partner SNR)
- federální orgány (dvoukomorové Federální shromáždění, prezident republiky, federální vláda, Nejvyšší soud ČSSR)
- FS = Sněmovna lidu (200; rovnost občanů) + Sněmovna národů (75 + 75; rovnost subjektů federace)
- rozdělení působnosti: taxativně vymezená společná (zejména vnitro, soudnictví, hospodářství) + taxativně vymezená výlučně federální (zejm. zahraniční věci, obrana) + výlučně republiková (vše ostatní, zejm. zdravotnictví, školství)

Ústavní vývoj po roce 1989.

- zrušena vedoucí úloha KSČ
- složité diskuse o podobě federálního uspořádání (změněn název státu – Česká a Slovenská Federativní Republika)
- na podzim 1992 schválena slovenská ústava, v prosinci česká
- vydána Listina základních práv a svobod

- rozhodnutí FS o zániku federace (z konce listopadu 1992)